

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 152/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. N. P., Š. B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 súvisiacim s rozhodovaním o nariadení predbežného opatrenia a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. N. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2011 doručená sťažnosť JUDr. N. P., Š. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 súvisiacim s rozhodovaním o nariadení predbežného opatrenia (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že «Sťažovateľka sa žalobou zo dňa 07. 5. 2010 domáhala od Okresného súdu Prešov /ďalej len „súd“/ súdnej a právnej ochrany svojich porušených základných, ľudských, ústavných a zákonných práv na ochranu osobnosti, na vyslovenie porušenia práva na ochranu osobných údajov, na vyslovenie neoprávnenosti zhromažďovania, spracovania, rozširovania, zverejnenia a iného zneužívania údajov o osobe, na uloženie povinnosti odstrániť protiprávny stav. Pričom so žalobou bol spojený návrh na nariadenie predbežného opatrenia súvisiaceho so zneužívaním rôznymi osobami, medzi ktorými sú aj obvinení v obzvlášť závažnom trestnom čine podvodu a obzvlášť závažnom falšovaní a pozmeňovaní cenných papierov, práv vyplývajúcich z neústavného a nezákonného rozhodcovského rozsudku...».

Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-7 z 25. júna 2010 konanie o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa sťažovateľka domáhala, aby „okresný súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku č. k. RKCb/1/2007 zo dňa 07. 05. 2007 do právoplatného skončenia súdneho sporu“, zastavil. O odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 15 C 101/2010-7 z 25. júna 2010 rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 tak, že toto uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Podľa sťažovateľky „Súd nevykonával v namietanom období úkony stanovené Krajským súdom a zákonom, ktoré by viedli k nadobudnutiu právnej istoty. Neopodstatnenými prietiahmi v konaní Okresný súd Prešov zapríčinil, že nebol dosiahnutý cieľ – poskytnutie súdnej a právnej ochrany porušeným právam. Neopodstatnenými prietiahmi v konaní Okresný súd Prešov spôsobil sťažovateľke stav právnej neistoty, odoprel

prístup k realizácii práva a porušil týmto základné právo sťažovateľky na včasnú spravodlivosť, čím zavinil sťažovateľke zvýšený stres, poníženie a morálnu ujmu.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. N. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 porušené bolo.

2. Základné právo JUDr. N. P. na spravodlivé prejednanie veci zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/201 porušené bolo.

3. Základné právo JUDr. N. P. na súdnu a inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I (správne má byť Okresného súdu Prešov, pozn.) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 porušené bolo.

4. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Prešov, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 konal bez zbytočných prieťahov.

5. JUDr. N. P. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 tisíc Eur, ktoré jej Okresný súd Prešov povinný zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu súvisiacim s rozhodovaním o jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal všetky opravné prostriedky alebo iné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd pri preskúvaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje, aby sťažovatelia preukázali, či podali sťažnosť proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov adresovanú predsedovi príslušného všeobecného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch totiž ústavný súd považuje v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní

potvrďuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1 v spojení s § 116 ods. 1 písm. b)]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy totiž spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôrazňuje (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý má k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka v súvislosti s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 101/2010 nepodala sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, t. j. nevyužila účinný právny prostriedok ochrany proti postupu okresného súdu súvisiacemu s rozhodovaním o nariadení predbežného opatrenia a nepreukázala ani to, že uvedenú podmienku konania o jej sťažnosti pred ústavným súdom nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu sťažnosti sťažovateľky. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytýkaným z jeho

strany príslušnému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

Pre účely preskúmania opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu vedený pod sp. zn. 15 C 101/2010 a zistil z neho tieto skutočnosti:

1. Dňa 12. mája 2010 sťažovateľka okresnému súdu doručila podanie označené ako „*žaloba na vyslovenie porušovania ľudských práv a základných slobôd, na vyslovenie porušovania práva na súdnu a inú právnu ochranu, na vyslovenie porušovania práva na informáciu, na vyslovenie porušenia povinnosti doručiť žalobný návrh a rokovací poriadok, na ochranu osobnosti a o priznanie primeraného zadosťučinenia*“, ktorého súčasťou bol návrh na vydanie predbežného opatrenia; vec bola pridelená Mgr. A. V. a je vedená pod sp. zn. 15 C 101/2010.

2. Dňa 25. júna 2010 okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-7 konanie o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zastavil.

3. Uznesením č. k. 15 C 101/2010-8 z 28. júna 2010 okresný súd ustanovil prekladateľku do ruského jazyka na preklad uznesenia okresného súdu č. k. 15 C 101/2010-7 z 25. júna 2010; preklad bol prekladateľkou okresnému súdu predložený 12. júla 2010 a sťažovateľke bol doručený 12. augusta 2010.

4. Dňa 30. augusta 2010 sťažovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 15 C 101/2010-7 z 25. júna 2010, ktoré 6. októbra 2010 doplnila o listinný dôkaz.

5. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-29 z 29. novembra 2010 rozhodol o priznaní odmeny prekladateľke za preklad a zároveň uznesením č. k. 15 C 101/2010-30 uložil prekladateľke povinnosť preložiť do ruského jazyka podania sťažovateľky z 30. augusta 2010 a 6. októbra 2010 a následne uznesením z 12. januára 2011 priznal prekladateľke za preklad odmenu.

6. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 20. januára 2011 ďalšie podanie označené ako „*doloženie dôkazov*“.

7. Dňa 21. januára 2011 okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky, ktorý 24. januára 2011 doplnil o podanie sťažovateľky z 20. januára 2011.

8. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 11. februára 2011 podanie označené ako „*upresnenie petitu*“; okresný súd ho postúpil krajskému súdu 15. februára 2011.

9. Krajský súd uznesením č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 zrušil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu z 25. júna 2010 a vrátil vec na ďalšie konanie; spis bol vrátený okresnému súdu 21. februára 2011.

10. Dňa 21. februára 2011 okresný súd uložil prekladateľke preložiť do ruského jazyka uznesenie krajského súdu č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011; preklad uvedeného uznesenia krajského súdu bol predložený okresnému súdu 31. marca 2011.

11. Dňa 8. apríla 2011 okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-103 priznal prekladateľke odmenu, pričom preložené uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené 14. apríla 2011.

12. Dňa 4. júla 2011 sťažovateľka doručila okresnému súdu podanie označené ako „*Doloženie dôkazov*“.

13. Okresný súd 14. júla 2011 zaslal verejnému ochrancovi práv, ktorého sťažovateľka v žalobe z 12. mája 2010 označila ako vedľajšieho účastníka konania na strane žalobkyne (sťažovateľky), listinnú dokumentáciu v zmysle uznesenia krajského súdu č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 a následne ho 25. augusta 2011 vyzval, aby oznámil, či súhlasí s tým, aby v namietanom konaní vystupoval ako vedľajší účastník na strane sťažovateľky podľa § 93 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

14. Dňa 14. októbra 2011 bolo okresnému súdu doručené oznámenie verejného ochrancu práv k výzve okresného súdu, že nemá žiadny právny záujem na výsledku občianskoprávneho sporu a nesúhlasí s vedľajším účastníctvom v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 15 C 101/2010.

15. Dňa 29. novembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-112 vylúčil „*návrh na určenie, že základné právo žalobkyne na slobodný prístup k informáciám zaručené čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 26 Ústavy SR, základné právo žalobkyne na súdnu a inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo žalobkyne na spravodlivý proces zaručené čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo žalobkyne na neprípustnosť uloženia povinnosti nie na základe zákona a nie v medziach zákona, zaručené č. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, základné právo žalobkyne*

na účinné právne prostriedky nápravy zaručené č. 13 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom žalovaného v rozhodcovskom konaní porušené bolo, a priznanie nemajetkovej ujmy, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobkyni trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku“ z 12. mája 2010 doplnený podaním z 10. februára 2011 na samostatné konanie.

16. Dňa 5. decembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-113 uložil prekladateľke povinnosť preložiť do ruského jazyka uznesenie okresného súdu č. k. 15 C 101/2010-112 z 29. novembra 2011; prekladateľka preklad doručila okresnému súdu 2. januára 2012, pričom okresný súd ho sťažovateľke doručil 23. januára 2012.

17. Dňa 27. januára 2012 sťažovateľka doručila okresnému súdu odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 15 C 101/2010-112 z 29. novembra 2011 a zároveň doručila „návrh na neodkladne vydanie predbežného opatrenia“.

18. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-137 z 30. januára 2012 vyzval sťažovateľku, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia doplnila a opravila svoje podanie označené ako „návrh na neodkladne vydanie predbežného opatrenia“ z 27. januára 2012, a zároveň uznesením č. k. 15 C 101/2010-136 z 30. januára 2012 uložil prekladateľke preložiť do ruského jazyka uznesenie č. k. 15 C 101/2010-137 z 30. januára 2012.

19. Dňa 31. januára 2012 krajský súd doručil okresnému súdu podanie sťažovateľky totožné s jej podaním doručeným okresnému súdu 27. januára 2012.

20. Sťažovateľka doručila okresnému súdu 14. februára 2012 podanie označené ako „Doloženie dôkazov k námietke postúpenia veci doručenej do KS v Prešove dňa 27. 1. 2012. Doplnenie námietky postúpenia veci“; krajský súd 15. februára 2012 doručil okresnému súdu podanie sťažovateľky totožné s podaním doručeným okresnému súdu 14. februára 2012.

Ústavný súd sumarizujúc svoje zistenia z príslušného súdneho spisu poukazuje na skutočnosť, že okresný súd uznesením č. k. 15 C 101/2010-7 z 25. júna 2010 konanie o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zastavil z dôvodu zistenia existencie litispedencie ako neodstrániteľnej prekážky konania, keď dospel k záveru, že sťažovateľka podala dva totožné návrhy na nariadenie predbežného opatrenia týkajúce sa

tých istých účastníkov konania. Krajský súd ako súd odvolací uznesením č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd sa dopustil pochybenia, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; pochybenie spočívalo v tom, že okresný súd neskúmal vôbec totožnosť skutkových okolností ako základu návrhu na vydanie predbežného opatrenia, hoci predmetné návrhy podľa názoru krajského súdu neboli totožné. Z uvedeného dôvodu krajský súd uznesením č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 okresnému súdu okrem iného uložil povinnosť *„preskúmať návrh na vydanie predbežného opatrenia vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka žiada, aby na jej strane vstúpil do konania verejný ochranca práv ako vedľajší účastník konania, ktorému je potrebné doručovať všetky listiny a rozhodnutia“*. V ďalšom období okresný súd vykonával procesné úkony smerujúce k zabezpečeniu úloh uložených mu uznesením krajského súdu č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 v nadväznosti na skutočnosť, že sťažovateľka označila verejného ochrancu práv ako vedľajšieho účastníka namietaného konania na strane žalobkyne (sťažovateľky).

Pred právnym posúdením svojich skutkových zistení ústavný súd poukázal na § 75 ods. 2 a 4 OSP.

Podľa § 75 ods. 2 OSP návrh (na vydanie predbežného opatrenia, pozn.) má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. ...

Podľa § 75 ods. 4 OSP o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu, a to najmä podľa týchto troch kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02).

Sťažovateľka zakladá tvrdenie o porušení svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v danom prípade len na tom, že okresný súd pri nariadení predbežného prerokovania nedodržel lehotu ustanovenú v § 75 ods. 4 OSP. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie jednotlivých úkonov všeobecného súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posudzovaní, či mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nekvalifikuje ako porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Rovnako podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nerešpektovanie lehoty podľa zákona samo osebe nemá za následok porušenie práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (Wiesinger c. Rakúsko, rozsudok z 30. októbra 1991, § 60), môže však byť faktorom pri hodnotení, či sa konanie ako celok skončilo v primeranej lehote.

S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa ani v prípadoch nedodržania lehôt ustanovených zákonom postup príslušného štátneho orgánu, v danom prípade okresného súdu, nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd na jednej strane nespochybňuje, že všeobecný súd (v posudzovanom prípade okresný súd) je

viazaný zákonom ustanovenými lehotami na vykonanie procesného úkonu, ale na druhej strane musí vziať do úvahy, že úsilie o dodržanie týchto lehôt nemôže ísť na úkor (mať za následok) porušenia základných zásad civilného procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie širšieho základného práva – práva na spravodlivý proces, ktoré majú účastníci konania zaručené v ustanoveniach siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy a v príslušných medzinárodných zmluvách o ľudských právach, ktoré majú prednosť pred zákonom. V tomto zmysle právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na spravodlivý proces nemožno stavať proti sebe ani ich od seba oddeľovať, a to aj preto, že nemožno úspešne namietat' porušenie určitého ústavou alebo medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody takým postupom dotknutého všeobecného súdu, ktorý by mohol mať za následok porušenie iného ústavou, resp. medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody (IV. ÚS 62/08). Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (m. m. I. ÚS 86/02).

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že namietané konanie nie je poznačené obdobiami dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu. Na jeho priebeh podstatným spôsobom vplývala skutočnosť, že návrh (návrhy) sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia nebol formulovaný v požadovanej kvalite, pričom navyše tento svoj návrh sťažovateľka viackrát dopĺňala a zároveň sa v súvislosti so svojím právom konať pred všeobecným súdom vo svojom materinskom jazyku (keďže neovláda dostatočne slovenský jazyk) domáhala, aby jednotlivé rozhodnutia okresného súdu boli prekladané do ruského jazyka, čo si objektívne vyžiadalo určitý čas (zabezpečovanie prekladov súdom ustanovenou prekladateľkou). Navyše, ústavný súd zistil, že okresný súd popri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia vykonáva priebežne aj procesné úkony vo veci samej, keďže rozhodovanie o predbežnom opatrení nie je takémuto postupu na prekážku (napr. II. ÚS 66/02, IV. ÚS 42/04). Za daných okolností možno na ťarchu okresného súdu v zásade pripísať len skutočnosť, že vyhodnotil dva podobné návrhy sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia ako totožné, hoci podľa názoru krajského súdu

vyjadreného v jeho zrušovacom uznesení z 15. februára 2011 ich za totožné nemožno považovať.

Z uvedeného vyplýva, že doterajší priebeh namietaného konania sa zjavne nevyznačuje takými nedostatkami, ktoré by bolo možné po prípadnom prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie považovať za porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okresný súd postupuje v čase predbežného prerokovania sťažnosti v intenciách uznesenia krajského súdu č. k. 17 Co 9/2011-81 z 15. februára 2011 tak, aby „skutočne zistil, že navrhovateľka chce vydať predbežné opatrenie“ (citované z uznesenia krajského súdu, pozn.), a dá sa reálne predpokladať, že vo veci v dohľadnej dobe meritórne rozhodne.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti, ako aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľka tvrdí, že „neopodstatnenými prietahmi v konaní Okresný súd Prešov zapríčinil, že nebol dosiahnutý cieľ – poskytnutie súdnej a právnej ochrany porušeným právam“.

Zo sťažovateľkou stroho formulovaného odôvodnenia vyplýva, že vyslovenie porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru viaže na vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd odmietol časť sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je aj táto časť sťažnosti podľa názoru ústavného súdu zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch uvedených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2012